

INGEZONDEN.

HOMOSEXUALITEIT.

I.

Naar aanleiding van VAN DIEREN's artikel in het *Tijdschrift* van 1 April het volgende (op verzoek van de redactie belangrijk verkort en dus zeer beknopt):

Hij verwacht de proeven van STEINACH over de ouderdomsverschijnselen en die over de sexualiteit (zie o.a. zijn noot). STEINACH bewees de belangrijke werking van de inwendige afscheiding op de sexualiteit. Het belangrijkste hierbij was, dat het hem gelukte om door transplantatie van geslachtsklieren van het andere geslacht ook bij oudere dieren, waar dus de „geestelijke” eigenschappen van mannetje of vrouwtje reeds waren vastgelegd, een volkomen verandering van de geslachtsneiging te bewerken. Hiermede werd dus bewezen, dat ook op de zoogen. „geestelijke” eigenschappen door veranderde inwendige afscheiding invloed kon worden uitgeoefend, dat zij daaraan ondergeschikt waren. WEILL heeft bovendien aangetoond, dat de homoseksueelen een andere verhouding van de lengte van bovenlichaam tot onderlichaam vertoonen dan de heteroseksueelen, en wel een van 100 : 108, tegen 100 : 100 bij de normalen. Daarmede naderen de homoseksueelen meer het eunuchoid-asthenische type (verhouding 100 : 113 en hooger), wat ook op een stoornis bij hen van de inwendige afscheiding wijst, die reeds tijdens den groei invloed uitoefent.

Dit alles spreekt dus voor een aangeboren zijn van de homoseksualiteit. Zeker voor een ontstaan tijdens de vroege jeugd. Dit standpunt wordt tegenwoordig ook ingenomen door psychologen als FREUD en STEKEL, door psychiaters als BLEULER en GAUB. Ook HIRSCHFELD vond uit zijn zeer talrijke levensgeschiedenissen van homoseksueelen, dat zeer velen reeds vóór of in het begin hunner puberteit, ver van alle verleiding, op het land of geïsoleerd opgevoed, toch reeds neiging tot het eigen geslacht vertoonden. Het is dus zeker niet te boud te zeggen, dat de *homoseksualiteit is aangeboren, en in alle gevallen niet door verleiding ontstaat*.

Wat nu de, hiermede in verband staande, vraag op bldz. 1272 betreft, waarmede VAN DIEREN zegt „de heeren voorgoed in het nauw te zullen drijven”, kan het antwoord zeer eenvoudig luiden: „zij nemen het niet waar”. Alle jongens staan aan verleiding door dergelijk voelende homoseksueelen bloot, ook al zijn de jongens volkomen normaal (de meesten voelen trouwens tijdens en kort na de puberteit min of meer bisexueel!). Wat ik echter ontken is, dat dergelijke verleiding de blijvende verandering van zoo'n, overigens normalen jongen tot homoseksueel tengevolge zal hebben. *Nooit wordt iemand door verleiding (zij het geestelijke of lichamelijke) tot homoseksueel*. Natuurlijk moet tegen dergelijke verleiding (ook al zijn de gevolgen niet zoo als VAN DIEREN zich voorstelt) worden gewaakt en wettelijke bescherming zal dus tot zekeren leeftijd steeds noodig blijken, bestaat bijv. voor meisjes reeds.

Overigens beweert VAN DIEREN, dat de *meeste* homoseksueelen het op dergelijke knapen voorzien zouden hebben; hij zegt o.a.: „daar staat tegenover, dat de homoseksueelen het bijna allen liefst op knapen voorzien hebben” (bldz. 1274). Dit is volkomen onjuist. Ik was hier in de gelegenheid om een groot aantal levensgeschiedenissen van homoseksueelen te bestudeeren en vond zodoende uit 570 gevallen, dat hiervan 58 (of 10.2 pCt.) hoofdzakelijk neiging hadden tot personen onder het 17de jaar, 154 (dus 27 pCt.) hadden daarbij neiging tot personen boven het 17de jaar doch onder het 21ste jaar (grens bij de Nederl. wet gesteld).

Hieruit blijkt, dat ongeveer 90 pCt. *der homoseksueelen* het dus *niet* op knapen voorzien hebben, terwijl ruim 60 pCt. zich slechts aangetrokken gevoelt tot personen boven het 21ste jaar. VAN DIEREN's *bewering is dus ten eenenmale onjuist*.

Ten slotte meen ik te moeten opkomen tegen de volkomen onwetenschappelijke behandeling, alleen met gevoelsargumenten, van een dergelijk belangrijk vraagstuk. Ik betreur het daarom, dat de redactie, die VAN DIEREN vijf, compres gedrukte, bladzijden ter beschikking kon stellen, mij slechts hoogstens één bladzijde meende

te kunnen afstaan, waardoor ik mij zoozeer heb moeten beperken, dat een volledig antwoord onmogelijk werd.

Berlijn, Institut für Sexualwissenschaft.

April 1922.

H. C. VALKEMA BLOUW.

II.

De redactie van dit *Tijdschrift* staat mij niet toe het stuk van E. VAN DIEREN in het *Tijdschrift* van 1 April j.l. uitvoerig te beantwoorden. Daar KROPVELD reeds op de onjuistheden daarin gewezen heeft en daar, door mijn verblijf in Berlijn, eerst eind April dit antwoord verschijnen kan en hierdoor de tijd van actualiteit voorbij is, meen ik het bij een eenvoudig protestje te moeten laten. Het gaat niet aan, wanneer men het met iemand niet eens is, door verdachtmakingen deze te bestrijden. Ik ben het met de actie van het Ned. Hum. Comité niet eens, maar ik weet, dat het niet door oneerzame bedoelingen gedreven, ageert.

KROPVELD heeft reeds er op gewezen — en dit is mij door het nalezen van een paar honderd levensgeschiedenissen, die mij in het „Institut für Sexualwissenschaften” welwillend ter bestudeering werden afgestaan, eveneens gebleken, dat de homosexueelen in het algemeen moreel niet lager, eerder hooger staan dan de heterosexueelen. Hierop wijzen ook HAVELOCK ELLIS, NÄCKE, HIRSCHFELD, BLEULER. Daarom is ook de algemeene verachting onjuist. De excessen, die door enkelen bedreven worden, moeten voor een groot deel daaraan toegeschreven worden, dat deze menschen, wat hun aanleg betreft, eo ipso buiten de maatschappijstaan. Het is dan ook gewenscht, dat de inzichten over deze afwijking veranderen. De strafwet is, zich baseerende op onbewezen praemisse's, ontstaan. Ook door prof. mr. W. C. BONGER werd daarop in de vergadering van het Psychiatrisch-Juridisch Gezelschap in 1921 de nadruk gelegd. Daarbij bestaat het gevaar, dat deze strafwet voor de jeugd zelve eerder van slechten dan van goeden invloed is. Deze wet zou dan reden van bestaan hebben, als homosexueele handelingen in de jeugd door verleiding door homosexueelen geschiedt. Het is is echter bekend, dat homosexueele handelingen onder de jeugd veelvuldig voorkomen, waarop o.a. HAVELOCK ELLIS, MOLL, HIRSCHFELD, FREUD enz. gewezen hebben. Dat door verleiding in de jeugd homosexualiteit zou ontstaan, is mij niet gebleken uit de paar honderd levensgeschiedenissen, die ik bestudeerde. Bij de meesten was de afwijkende aanleg dezen menschen daardoor gebleken, dat zij zich niet tot het andere, maar tot het eigen geslacht aangetrokken gevoelden. Waren bij anderen in de jeugd homosexueele handelingen voorgekomen, dan was de verleiding meerendeels van niet homosexueele kameraden uitgegaan. Met deze enkele opmerkingen wil ik volstaan.

Berlijn, April 1922.

H. C. ROGGE, zenuwarts.

III.

Men begint sinds kort in te zien, dat de „normale” sexualiteit een zeer samengesteld product van de psychische ontwikkeling is en in haar vormen zeer uiteenloopt. En verder hoe allerlei eigenaardigheden daarvan uit invloeden verklaard kunnen worden, die gedurende de ontwikkeling hebben gewerkt. Dit inzicht geldt zeker ook voor de homosexualiteit. Wanneer men de homosexualiteit als een eenvoudig begrip behandelt, maakt men het zich wel wat al te gemakkelijk. Bovendien blijkt de één er dan geheel iets anders onder te verstaan dan de ander. Of men zich dan al beroept op een groot aantal gevallen, die men heeft waargenomen, of op onderzoekers, die er nog meer hebben gezien, lijkt mij van zeer weinig belang, zoolang niet duidelijk blijkt, wat en hoe er onderzocht is en welke onderscheidingen worden gemaakt.

Is het verzamelen van sexuologische anamnesen, zooals KROPVELD doet, wel voldoende om een inzicht te krijgen in het vraagstuk, of homosexualiteit aangeboren of verworven is? En zoo ja, wat geeft daarbij dan den doorslag? Is de onveranderlijkheid van een neiging het bewijs van den aangeboren aanleg ervan? Moeten wij niet veeleer onderzoeken, wat uit de omstandigheden valt af te leiden en wat aan de wetten der erfelijkheid beantwoordt? Is ons geheele psychologische inzicht